

Sloupy církve - sloupy misie

Tomáš Machula

(podle časopisu Amen 10/2000)

Jak začínaly misie v křesťanství hned na jeho počátku a co nám to může říci dnes? Jako východisko nám pomohou texty největších apoštolů sv. Petra a Pavla.

Prvé kázání sv. Petra a jeho účinek zaznamenávají Sk 2, 14-47. Bylo proneseno hned v den Letnic po seslání Ducha svatého. Kázání a řeči svatého Pavla je v Novém zákoně zaznamenáno více, ale základní je text v 1 Kor 15, 1-11.

Oba tyto texty obsahují shodné základní prvky:

1. Hovoří velmi osobně: nejprve zřetelně a jasně o lidské hříšnosti, pak o vykoupení Kristovou smrtí a zmrtvýchvstáním. Přitom to zdaleka není řeč teoretická. Vždyť oba apoštolové zakusili velmi zřetelně svou vlastní hříšnost: sv. Petr díky svému trojímu zapření Krista, sv. Pavel díky svému pronásledování církve. Stejně tak oba velmi silně zakusili Kristovo odpuštění: sv. Petr ve chvíli kdy na něj Kristus pohleděl s láskou, a Petr se rozplakal; sv. Pavel při oslnivém Božím zásahu u Damašku stvrzeném příchodem damašského učedníka Ananiáše. Toto přijaté odpuštění znamenalo proměnu jejich života.

2. Při své řeči se jednoznačně a jasně (a možná bychom řekli velmi důrazně, až drsně) dotýkají svých posluchačů: "vy jste jej rukou bezbožných přibili na kříž a zabili, ale Bůh ho vzkřísil" (Sk 2, 23n) a "nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších" (1 Kor 15, 17). Možná nás udiví tak zřetelná odpověď: "Co máme dělat, bratři?" - "Obráťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého." (Sk 2, 37n), ale jasnost odpovědi vyplývá z jasnosti a průzračnosti hlásaného poselství.

3. Neodvolávají se však jen na své vlastní životní zkušenosti, ale na dosud předávanou víru, tedy tradici: sv. Petr výkladem starozákonních textů, u nichž směle a bez obojakosti ukazuje naplnění na Kristu (Sk 2, 16-36), sv. Pavel poukazem na dřívější hlásání apoštolů a učedníků: "Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal." (1 Kor 15, 3).

Mnohdy obdivujeme účinnost jejich slov - a přitom vůbec není nemožné je následovat:

1. I my při svém svědectví nemůžeme vycházet na prvním místě pouze z nauky, z teorie, ale z vlastního přesvědčení. Čím se Bůh v mém životě dotkl mého nitra? Kdy jsem jasně poznal vlastní slabost a hříšnost a na druhé straně tvůrčí sílu jeho odpuštění, které nás znovu vrací do Otcova náručí silou kříže Kristova a napájí jeho Duchem? Bez tohoto silného osobního rozměru zůstává naše víra chabá a není s to oslovit druhé. Nejde však zdaleka jen o jeden okamžik či jednu událost našeho života: Boží dotek je nesmazatelný a stále vede k tomu, abychom dále odpovídali svým životem - připoutaností k Němu, modlitbou, službou i způsobem svého jednání, morálkou.

2. Hovoříme s konkrétními lidmi v konkrétní době, a je nezbytné, abychom žili "s prstem na tepu doby"; to neznamená ponořit se do toho, co se neshoduje se skutečností Božího odpuštění a volání, ale naopak důrazem na to, co je hodnotné a co postupně přivádí až k Nejvyššímu. Přestože tato pravdivost a přímost může vyvolat i odmítnutí (nebo dočasné odmítnutí), zatemňováním pravdy bychom se zpronevěřovali svému poslání. Je ale potřebné hledat vhodný způsob sdělení pravdy; především však je třeba hledat způsob soužití, společného života se sdílením dobrého a praktickou pomocí v těžkostech.

3. V obojím směru - v naší osobní víře i v poznání "tepu doby" - nejsme odkázáni na sebe sama, ale jsme podporováni a nesení mohutným proudem duchovní a věroučné tradice, jsme

neseni společenstvím Božího lidu vedeného Kristem, jsme vedeni církví. I zde můžeme narážet na obtíže, ale živá tradice církve vedená Božím Duchem nás vyvádí z nebezpečí přílišné jednostrannosti a subjektivních pohledů. Čerpáme ze studnice živé vody, k níž vedeme

také žíznivého poutníka. Nevedeme k sobě ani nehlásáme sebe, tím bychom druhé ochuzovali. Jsme průvodci na cestě k Bohu, nic víc - ale také nic méně, a toto poslání má svou vznešenost a krásu, která prosvětluje tíhu námah a bolesti neoddělitelnou od tohoto poslání.
